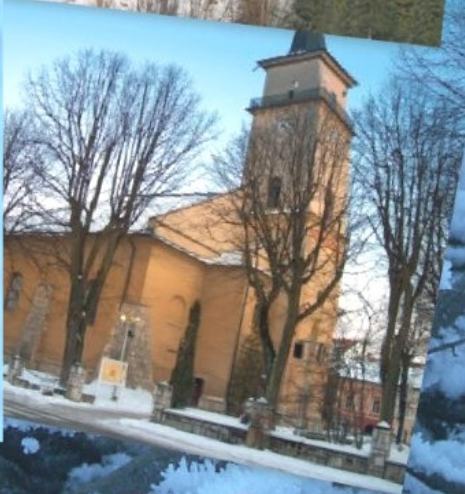

SPRAVODAJ

45. slovenský zimný zraz turistov a TOM

Stará Ľubovňa – Ľubovnianske Kúpele

Ľubovnianske Kúpele 27.1. – 30.1.2011

Zraz sa koná pod záštitou predsedu Prešovského samosprávneho kraja
MUDr. Petra Chudíka.

Podujatie je spolufinancované Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 - 2013.

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

PL-SK
2007-2013

... partnerstvom k spoločnému rozvoju ...

SPRAVODAJ

ORGANIZÁTORI

Čestné predsedníctvo

MUDr. Peter Chudík	predseda PSK
Ing. Peter Sokol	riaditeľ ĽOS
RNDr. Valent Jaržembovský	bývalý primátor mesta Stará Ľubovňa
PaedDr. Michal Biganič	primátor mesta Stará Ľubovňa
Ing. arch. Zita Pleštinská	prednostka obvodného úradu v SL
Stanislav Turlík	starosta obce Nová Ľubovňa
Peter Perhala	predseda KST
Stanislaw Winter	predseda PTTK Krynica-Zdrój
Ing. Michal Brejčák	riaditeľ hotela Ľubovňa

Organizačný štáb

Kunák Ján	predseda organizačného štábu
Poremba Andrej	podpredseda, tajomník
Nevlazlová Helena	hospodárka
Svitanová Marta	komisia pre mládež
Macko Jaroslav	propagácia, dopravná komisia
Petrík Peter	klasifikačná komisia
Ružíková Anna	ubytovacia komisia
Olejníková Margita	stravovacia komisia
Hnátová Anna	komisia pre prezentáciu
Kunák Jozef	prechodová komisia
Boďová Veronika	kultúrna komisia
Sopková Oľga	zdravotná komisia
Jozef Mital'	predseda sekcie lyžiarskej turistiky KST

Milí hostia,

stretnutia priateľov, známych, ľudí ktorí vyznávajú spoločné hodnoty vychádzajúce z obdivu a vzťahu k prírode sú vždy očakávané a príjemné.

Celoslovenské zrazy (stretnutia) turistov majú na Slovensku bohatú tradíciu. Sme radi, že Stará Ľubovňa má pri ich organizovaní pevné miesto.

Slovensko je z hľadiska prírodných krás nádhernou krajinou. Región Starej Ľubovne má rovnako svoje čaro a má všetkým čo ponúknuť.

Vychutnajte si krásy Ľubovnianskej vrchoviny, časti Levočského, Čergovského pohoria či Magury. Belobou pokryté kopce a údolia v „panenskej“ čistote na Vás čakajú.

Pookrejte u nás na tele a duši.

Tešíme sa na spoločné stretnutie.

RNDr. Valent Jaržembovský
primátor mesta

45.slovenský zimný zraz turistov a TOM

ORGANIZÁTOR

Organizátorom 45. slovenského zimného zrazu turistov je z poverenia Ústrednej rady KST **Regionálna rada Klub slovenských turistov Stará Ľubovňa.**

MIESTO A TERMÍN KONANIA ZRAZU

Miestom zrazu sú **Ľubovnianske Kúpele v termíne 27.1. – 30.1.2011**

ÚČASŤ NA ZRAZE

Na zraze sa môžu zúčastniť organizovaní turisti členovia Klubu slovenských turistov a zahraničných turistických organizácií (KČT, PTTK, ...), členovia TOM a ich vedúci, a neorganizovaní záujemcovia o turistiku.

PRIHLÁŠKY

Správne vyplnenú prihlášku so zoznamom účastníkov a kópiou dokladu o úhrade účastníckych poplatkov, poplatkov za ubytovanie a stravu je potrebné zaslať na adresu: **KST Stará Ľubovňa, Ján Kunák, Mierová 23, 064 01 Stará Ľubovňa.** Prihlásiť sa je možné aj elektronicky, zaslaním prihlášky a dokladu o zaplatení príslušných poplatkov na e-mailovú adresu: kunak@staralubovna.sk, alebo andrej.poremba@gmail.com. Termín na zaslanie prihlášok na 45. SZZT je 15. december 2010. Po tomto termíne sa mení výška zrazových poplatkov a usporiadateľ nemôže garantovať ubytovacie a stravovacie kapacity. Platbu je možné realizovať bankovým prevodom v prospech účtu číslo: **0103867088/0900** v Slovenskej sporiteľni, alebo poštovým poukazom na účet. Na webovej stránke organizátora bude priebežne aktualizovaný zoznam platných prihlášok na zraz.

PREZENTÁCIA

Prezentácia sa uskutoční vo vstupnej hale Hotela Ľubovňa v Ľubovnianskych Kúpeľoch. Pri prezentácii je potrebné predložiť platný preukaz člena turistickej

PROPOZÍCIE

organizácie, doklad o zaplatení príslušných platieb a potvrdenie o bezinfekčnosti prostredia. Účastník, ktorý sa nepreukáže členským preukazom turistickej organizácie doplatí rozdiel zrazových poplatkov pri prezentácii. Každý účastník je povinný mať pri sebe preukaz poistenca zdravotného poistenia.

POPLATKY

Zrazové poplatky v €	Do 15.12.2010	Po 15.12.2010
Člen KST, KČT, PTTK, ...	7,0	10,0
Nečlen	10,0	13,0
TOM a ich vedúci	3,5	5,0
Mládež do 18 rokov	5,5	7,0

Vedúci TOM platí ako TOM pri skupine aspoň 10 účastníkov TOM

Stornovanie prihlášky a vrátenie poplatkov je možné len na základe písomnej žiadosti. Ak je žiadosť podaná do 27.12.2010 vráti sa celá suma zaplatených poplatkov, pri žiadosti do 14.1.2011 bude vrátených 50% uhradených poplatkov, po 14.1.2011 sa úhrada nevracia. Pri týchto platbách bude účtovaný manipulačný poplatok 1,5 €.

UBYTOVANIE

Ubytovanie bude zabezpečené pre všetkých, ktorí sa v stanovenom termíne prihlásia a uhradia príslušné poplatky v Hoteli Ľubovňa v Ľubovnianskych Kúpeľoch. V cene ubytovania je zahrnutý aj miestny poplatok. Ceny za ubytovanie:

Ubytovanie	Cena za osobu a
HOTEL ĽUBOVŇA	noc v €
Dospelí	11,0
TOM a ich vedúci	5,0

Vedúci TOM platí ako TOM pri skupine aspoň 10 účastníkov TOM

PROPOZÍCIE

ZIMNÉ TÁBORENIE

Pre záujemcov bude vyhradený priestor pre zimné táborenie, za účastnícky poplatok a poplatok 3 € za celý pobyt.

STRAVOVANIE

Stravovanie pre účastníkov je zabezpečené v hoteli Ľubovňa v nasledujúcich cenách:

Raňajky	2,0 €
Obed (formou balíčka na trasu)	2,5 €
Večera	3,0 €

Upozornenie:

- Možnosti nákupu potravín v Ľubovnianskych Kúpeľoch sú obmedzené, odporúčame využiť ponuku hotela.
- Pri raňajkách bude pre účastníkov k dispozícii čaj aj so sebou na trasu do termosky resp. fľaše.
- Jedálny lístok – viď nižšie.

DOPRAVA

Do Starej Ľubovne je dobré spojenie vlakom aj verejnou autobusovou dopravou. Zo Starej Ľubovne do Ľubovnianskych Kúpeľov bude zabezpečená doprava autobusom v určených intervaloch. Pri väčšej skupine účastníkov mimo obvyklé príchody vlakov a autobusov je doprava na zavolanie (tel.: 0918676465). Pri hoteli je nestrážené neplatené parkovisko pre účastníkov, ktorí prídu vlastnými autami.

Preprava účastníkov na trasy bude za úhradu.

RÔZNE

1. V priebehu zrazu je dohodnuté zľavnené vstupné na Ľubovniansky hrad a do skanzenu v sume 2,5 € dospelý a 2 € mládež do 18 rokov.

PROPOZÍCIE

2. Pre platne prihlásených účastníkov zrazu je dohodnutá zrazová cena za ubytovanie a stravovanie pre celý týždeň, t.j. 24.1. - 30.1.2011.
3. V cene ubytovania je aj vstup do hotelového bazénu a fitnes,
4. Informácie o zraze www.kstsl.sk, www.sorea.sk, kunak@staralubovna.sk, andrej.poremba@gmail.com.

PROGRAM

45. slovenský zimný zraz 27.1. - 30.1.2011

27. január 2011 (štvrtok)

12:00	22:00	Prezentácia účastníkov 45. slovenského zimného zrazu
10:00	17:00	Individuálny program
17:00	20:00	Večera
17:00	20:00	Prihlasovanie na trasy
20:00	21:00	Slávnostné otvorenie 45. slovenského zimného zrazu
		Kultúrny program

28. január 2011 (piatok)

6:00	9:00	Raňajky, obedové balíčky
7:00	10:00	Odchod účastníkov na trasy
15:00	18:00	Športové súťaže TOM
17:00	20:00	Večera
19:30		Zasadnutie sekcie lyžiarskej turistiky KST s účasťou predsedov lyžiarskych komisií RR a hostí
17:00	19:00	Prihlasovanie na trasy
20:00	0:00	Diskotéka - červený bar, 1.poschodie
		Premietanie filmov - kongresová sála, prízemie

29. január 2011 (sobota)

6:00	9:00	Raňajky, obedové balíčky
7:00	10:00	Odchod účastníkov na trasy
15:00	18:00	Karneval na svahu
17:00	20:00	Večera
17:00	19:00	Prihlasovanie na trasy
20:00	21:00	Vyhodnotenie a ukončenie 45. SZZT
21:00		Papučový bál - spoločenská sála
		Diskotéka pre TOM

30. január 2011 (nedeľa)

6:00	11:00	Raňajky, obedové balíčky
7:00	9:00	Odchod účastníkov na trasy
	do 12:00	Uvoľnenie hotelových izieb

JEDÁLNY LÍSTOK

45. slovenského zimného zrazu 27.1. - 30.1.2011

Štvrtok

Kapustová polievka, chlieb
Večera Prešovské bravčové soté, opekané zemiaky, zeleninový šalát

Piatok

100g párky, 20g horčica, 50g vajíčková nátierka, 30g marhuľový džem,
Raňajky 20g maslo Rama, 2ks pečivo, 100g chlieb, káva, čaj ovocný

Balíček: žemľa (maslo, syr), žemľa (horčica, saláma), keks, ovocie,
Obed zelenina, čaj ovocný

Frankfurtská polievka, chlieb
Večera Sekaná bravčová, zemiaková kaša, kapustový šalát

Sobota

120g párková klobása pečená, 20g horčica, 50g syrová nátierka,
Raňajky 20g maslo rama, 30g marmeláda, 2ks pečivo, 100g chlieb, káva, čaj

Balíček: bageta (maslo, syr), bageta (horčica, saláma), keks, ovocie,
Obed zelenina, čaj ovocný

Polievka Kulajda, chlieb
Večera Maďarský guláš, kysnuté knedle

Nedeľa

1ks varené vajce, 50g tvrdý syr, 50g saláma, 20g maslo Rama, 30g jahodový
Raňajky džem, 2ks pečivo, 100g chlieb, 50g zemplínsky koláč, káva, čaj ovocný

Balíček: vyprážaný bravčový rezeň, chlieb, zelenina, ovocie, keks, ovocný čaj

Poznámka: Pri raňajkách bude pre účastníkov k dispozícii čaj aj so sebou na trasu do termosky, resp. fľaše.

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 1 Ľubovniansky hrad – Osly – Ščerbovka – Skalná – Hraničné

Dĺžka: 15 km

Prevýšenie: 250 m

Náročnosť: ľahká

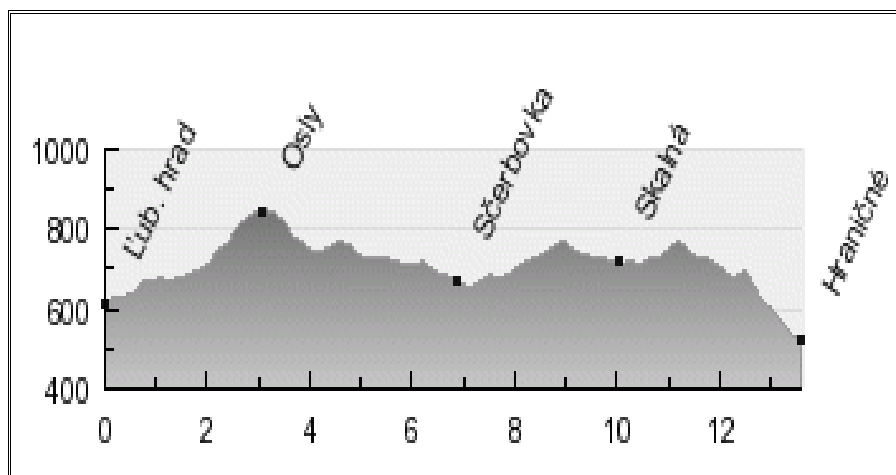
Stručný popis (KPC):

Trasa je umiestnená do Ľubovnianskej vrchoviny, nástup je pod Ľubovnianskym hradom, nasleduje stúpanie na Osly červenou turistickou značkou. Odtiaľ sa pokračuje smerom na sever krásnym odkrytým hrebeňom (zelená) s výhľadmi na poľské Beskydy, Belianske Tatry smerom na Skalnú (osadnícke osídlenie). V závere nasleduje dlhý zjazd do obce Hraničné (drevený jedľový kostolík, minerálne pramene).

Situácia:

Profil trasy:

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 2

**Litmanová – sedlo Rozdiel – Obidza – hora Zvir – Medvedelica –
sedlo Vabec – Osly – Ľubovniansky hrad**

Dĺžka: 28 km

Prevýšenie: 340 m

Náročnosť: ťažká

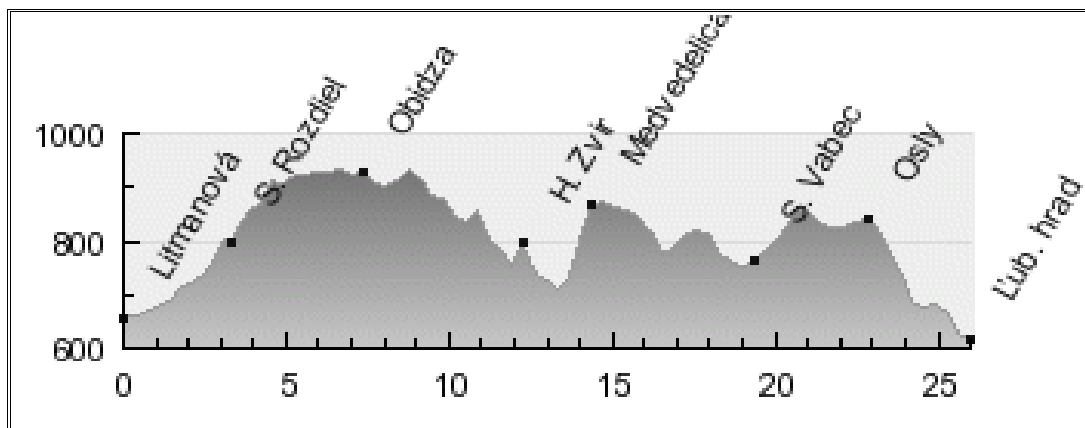
Stručný popis (KPČ):

Trasa čiastočne zasahuje do Malých Pienin a potom prechádza západnou časťou Ľubovnianskej vrchoviny, nástup je v obci Litmanová (čiastočne zachovalá pôvodná architektúra, SKI stredisko). Nasleduje náročný výstup na hraničný hrebeň, do sedla Rozdiel. Hraničný hrebeň poskytuje krásne výhľady na okolité slovenské a poľské hory. Ďalej sa pokračuje po hranici do Obidze (Poľsko), späť na Slovensko k hore Zvir (pútnické miesto), do sedla Vabec (vyhlídkový bod) a cez Osly k Ľubovnianskemu hradu.

Náčrt trasy

Profil trasy:

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 3

Litmanová – sedlo Rozdiel – Vrchriečky – Vysoké skalky – Šľachovky – Šafranovka – Lesnica – Červený Kláštor

Dĺžka: 28 km

Prevýšenie: 470 m

Náročnosť: ťažká

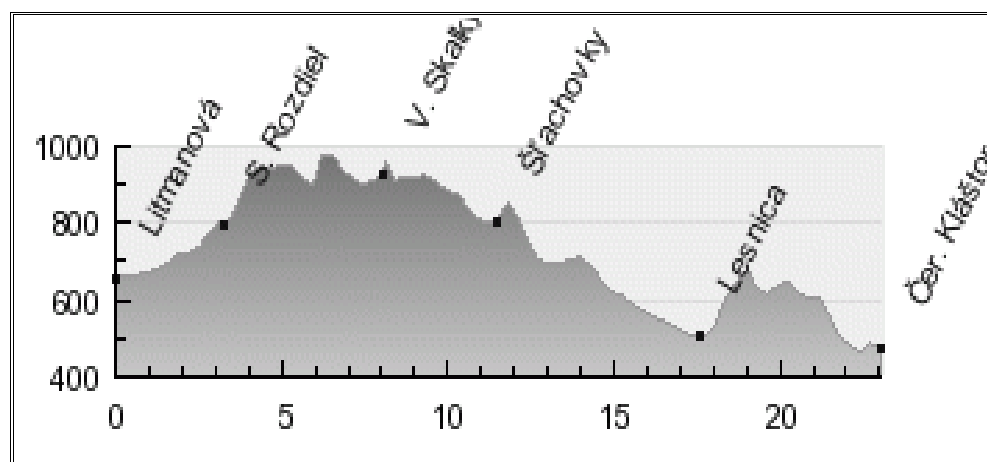
Stručný popis (KPČ):

Trasa je situovaná do Malých Pienin. Nástup je v obci Litmanová (čiastočne zachovalá pôvodná architektúra, SKI stredisko) a začína náročným výstupom na hraničný hrebeň, do sedla Rozdiel. Hraničný hrebeň poskytuje krásne výhľady na okolité slovenské a poľské hory. Nasleduje výstup na Vysoké skalky (najvyšší vrch Pienin, kruhový výhľad). Ďalej trasa pokračuje odkrytým hrebeňom do Lesnice (turistické centrum, rázovitá obec) a odtiaľ Prielomom Dunajca alebo zelenou turistickou značkou do Červeného Kláštora (turistické centrum, kláštor, múzeum).

Náčrt trasy:

Profil trasy

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 4

Nižné Ružbachy – Kotník – Patria – Úboč – Nová Ľubovňa – Ľubovnianske kúpele

Dĺžka: 21 km

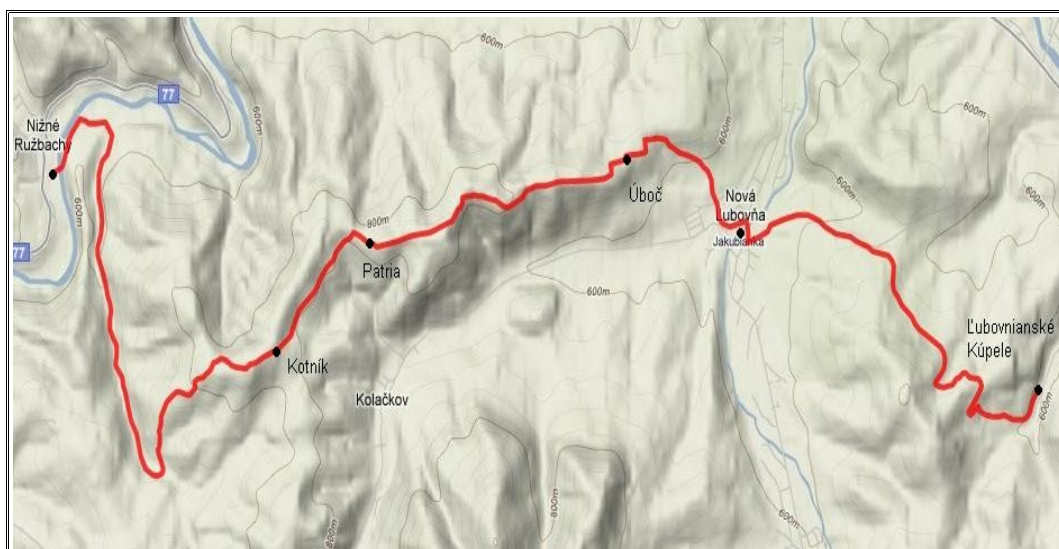
Prevýšenie: 360 m

Náročnosť: stredne ťažká

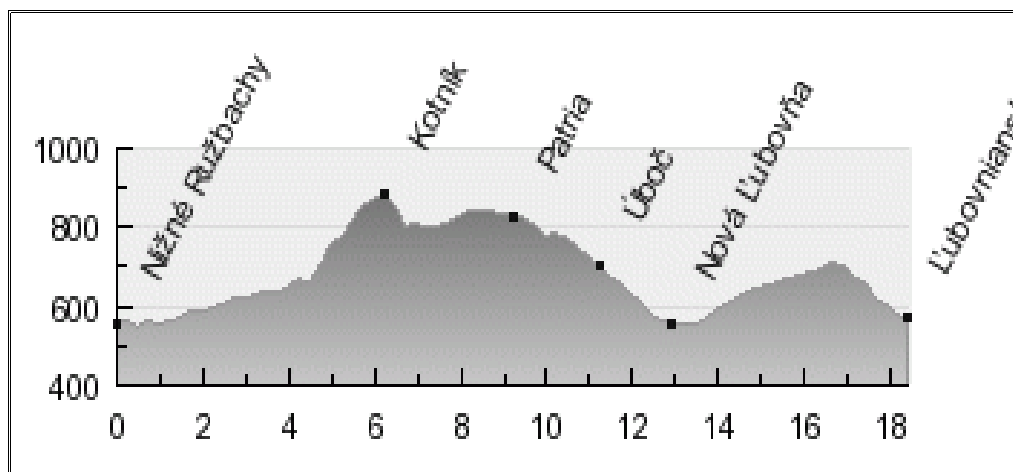
Stručný popis (KPC):

Trasa je situovaná do predhoria Levočských vrchov. Nástup je v obci Nižné Ružbachy. Nasleduje náročný výstup na vrchol Kotník (vyhliadkový bod, TV), ktorý poskytuje výhľady na Vysoké, Belianske a Nízke Tatry, údolie rieky Poprad, Ľubovniansku vrchovinu, Čergovské pohorie, Levočské vrchy. Odtiaľ trasa postupne klesá do obce Nová Ľubovňa (gotický kostol) a ďalej smeruje do Ľubovnianskych kúpeľov (minerálne pramene, SKI centrum).

Náčrt trasy:

Profil trasy:

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 5 Ľubovniansky hrad – Osly – Hliniská – Marmon – Hajtovka

Dĺžka: 14 km

Prevýšenie: 220 m

Náročnosť: ľahká

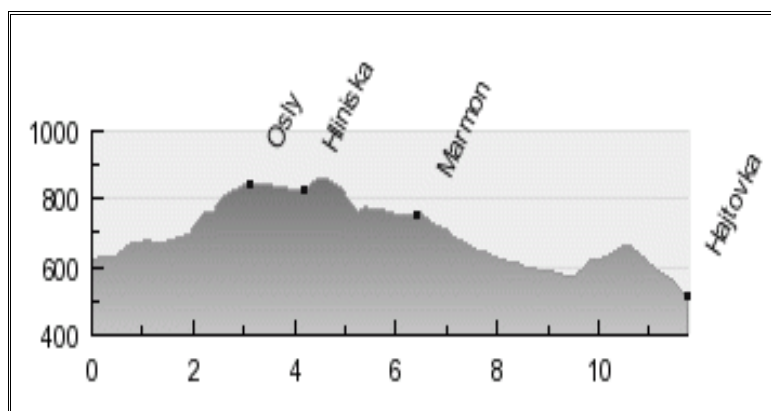
Stručný popis (KPC):

Trasa je situovaná do juhovýchodnej časti Ľubovnianskej vrchoviny. Nástup je pod Ľubovnianskym hradom, odtiaľ nasleduje výstup na Osly (kruhový výhľad). Ďalej má trasa už len klesajúci charakter – cez Marmon (v minulosti ťažba mramoru,), ponad obec Matysová (čiastočne zachovalá pôvodná architektúra), do cieľa v obci Hajtovka.

Náčrt trasy:

Profil trasy:

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 6

**Lubovnianske Kúpele – Vyhliadka – Vysoká – kóta 775 – Vysoká –
Lubovnianske Kúpele**

Dĺžka: 12 km

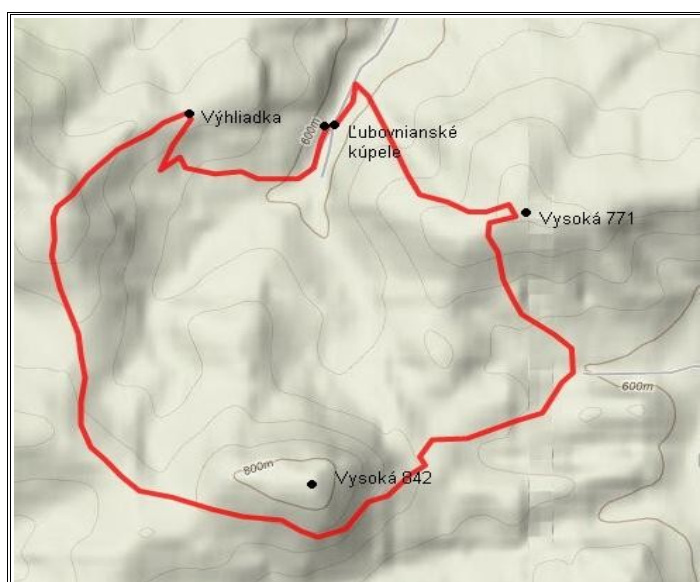
Prevýšenie: 370 m

Náročnosť: ľahká

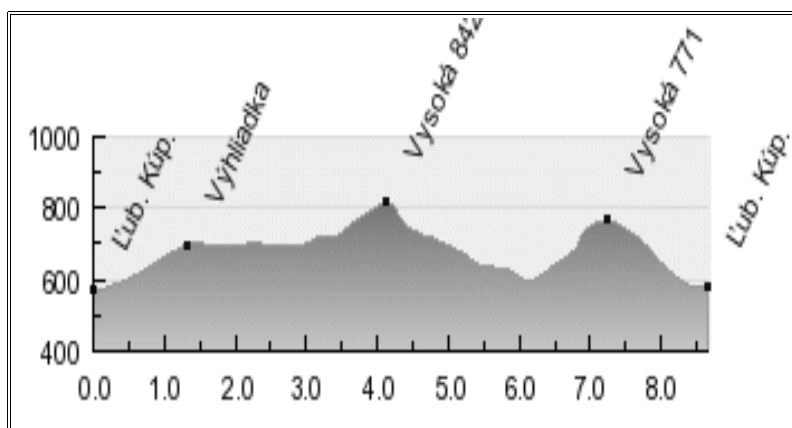
Stručný popis (KPČ):

Trasu tvorí okruh hrebeňom v okolí Lubovnianskych Kúpeľov. Poskytuje výhľady na kúpele a na SKI centrum, južne na Levočské vrchy, východne na Hromovec a na Spišsko-šarišské medzihorie.

Náčrt trasy:

Profil trasy:

LYŽIARSKÉ TRASY

Trasa č. L 7

Rázcestie Ľubovnianske Kúpele – Vyhliadka – Vysoká – Dlhý Potok – PD Plavnica – Hromoš

Dĺžka: 15 km

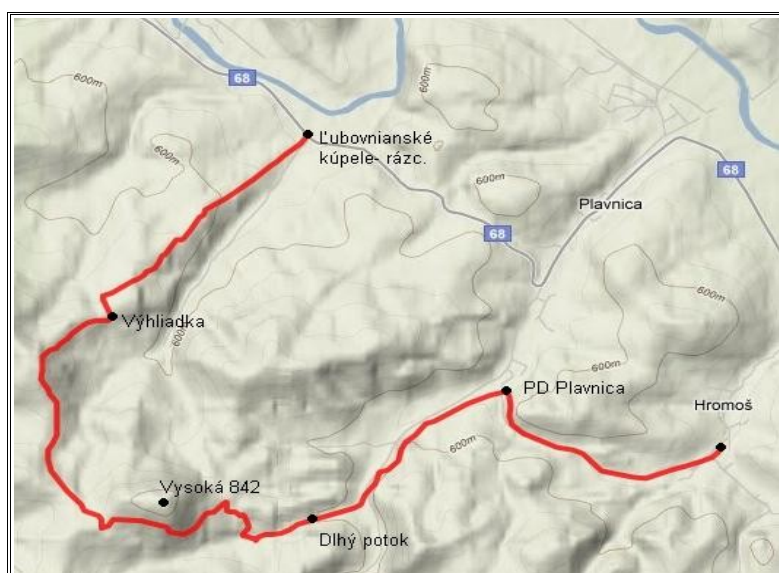
Prevýšenie: 430 m

Náročnosť: ľahká

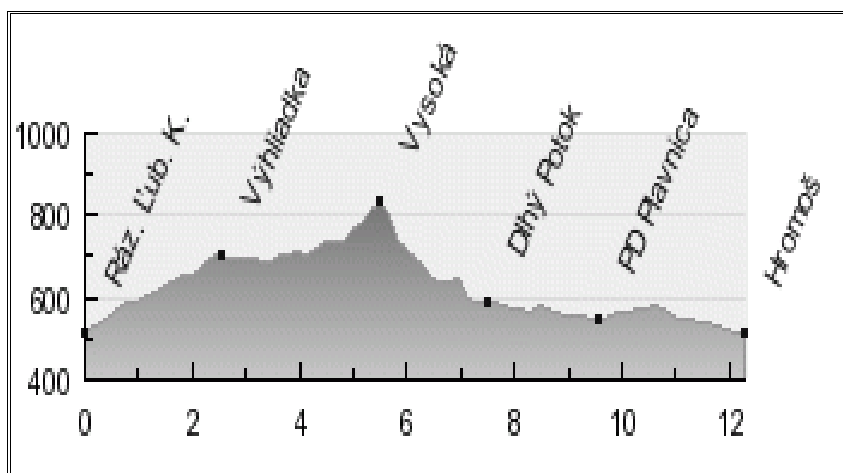
Stručný popis (KPČ):

Nástup trasy je na rázcestí Ľubovnianske Kúpele, odtiaľ sa postupuje mierne stúpajúcim odkrytým hrebeňom na Vysokú (najvyšší bod, SKI centrum). Ďalšia časť má už klesajúci charakter, prechádza južným okrajom obce Plavnica (v obci zachovalé drevenice) a končí v dedinke Hromoš (čiastočne pôvodná architektúra)

Náčrt trasy:

Profil trasy:

PEŠIE TRASY

Trasa č. P 1

**Jarabina – Jarabinský prielom – Čertova skala – sedlo Vabec –
Lubovniansky hrad – Stará Ľubovňa**

Dĺžka: 15 km

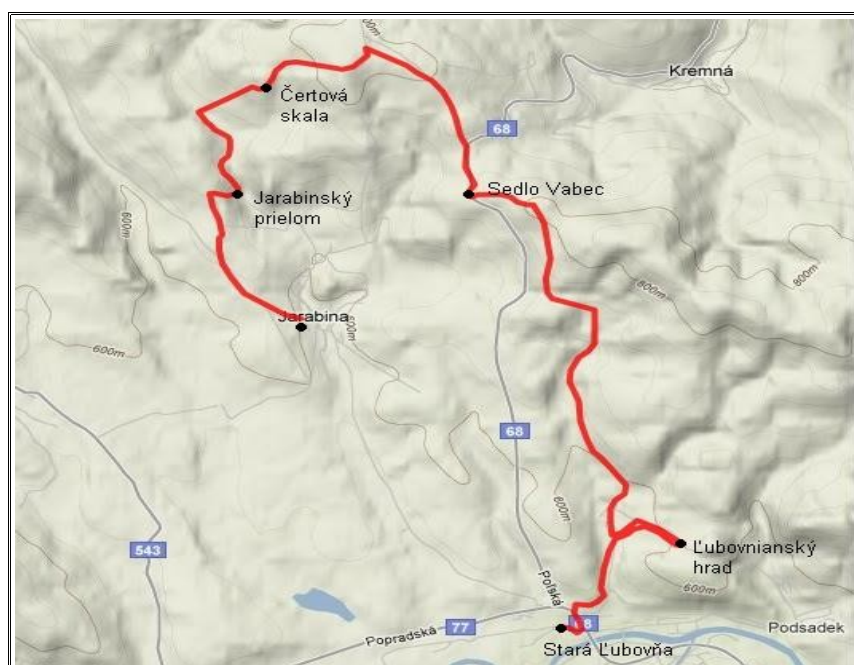
Prevýšenie: 220 m

Náročnosť: stredne ťažká

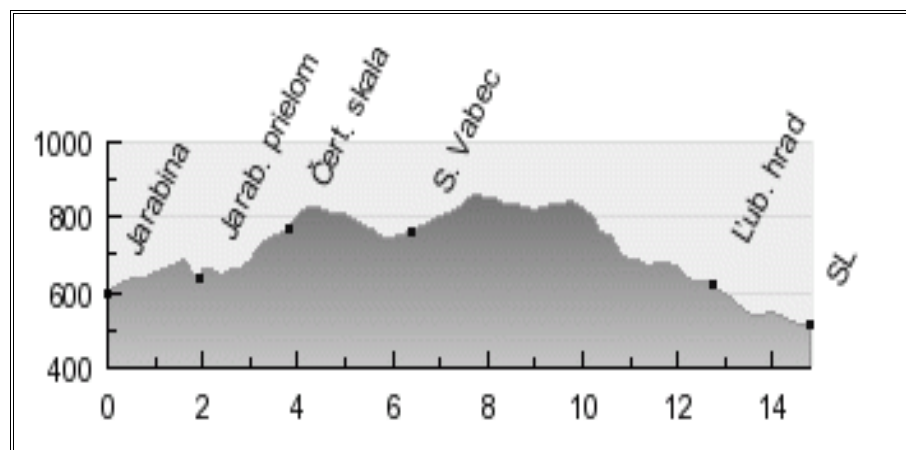
Stručný popis (KPČ):

Trasa je situovaná do juhozápadnej časti Ľubovnianskej vrchoviny. Nástup je v obci Jarabina (drotárstvo, zvyšky pôvodnej architektúry). Ďalej sa pokračuje na Jarabinský prielom (tiesňava, kaňon, CHPV) k Čertovej skale a do sedla Vabec (vyhliadka- dolina Popradu, Vysoké a Nízke Tatry, Levočské pohorie), odtiaľ sa postupuje modrou turistickou značkou do Starej Ľubovne.

Náčrt trasy:

Profil trasy:

PEŠIE TRASY

Trasa č. P 2 Kultúrno poznávacia činnosť v Starej Ľubovni

Dĺžka:

Prevýšenie:

Náročnosť:

Stručný popis(KPČ): Stará Ľubovňa – Ľubovniansky hrad, Skanzen ľudovej architektúry, Stredoveký vojenský tábor, Dom mešťana, historické námestie, rímsko-kat. kostol sv. Mikuláša.

PEŠIE TRASY

Trasa č. P 3

Nížné Ružbachy – Kotník – Patria – Úboč – Nová Ľubovňa – Ľubovnianske Kúpele

Dĺžka: 21 km

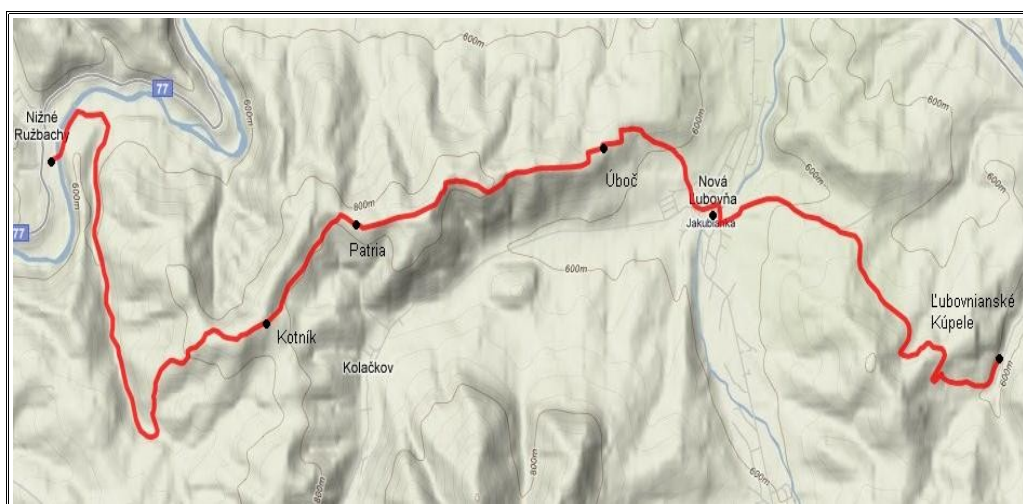
Prevýšenie: 360 m

Náročnosť: stredne ťažká

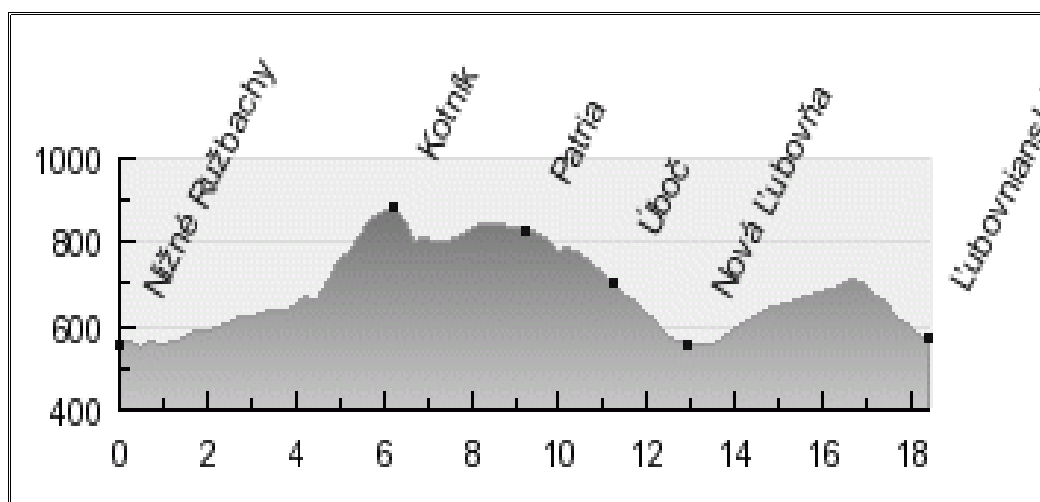
Stručný popis (KPČ):

Trasa je situovaná do predhoria Levočských vrchov. Nástup je v obci Nížné Ružbachy. Nasleduje náročný výstup na vrchol Kotník (vyhliadkový bod, TV), ktorý poskytuje výhľady na Vysoké, Belanské a Nízke Tatry, údolie rieky Poprad, Ľubovniansku vrchovinu, Čergovské pohorie, Levočské vrchy. Odtiaľ trasa postupne klesá do obce Nová Ľubovňa a ďalej smeruje do Ľubovnianskych kúpeľov.

Náčrt trasy:

Profil trasy:

Milí turistickí priatelia,

stretávame sa po tretíkrát v regióne severného Spiša v okrese Stará Ľubovňa, kde sú spravidla výborné podmienky na lyžovanie. Iste si mnohí z vás spomínajú na zrazy pred dvadsiatimi a desiatimi rokmi. V roku 1991 vás privítali pravé zimné podmienky v treskúcom mraze, v roku 2001 zas dostatočná snehová pokrývka, keď takmer nikde inde na Slovensku nebolo snehu. Predpokladáme, že podobne tomu bude

aj na 45. ročníku zimného zrazu. Teraz keď pripravujem tieto riadky, je zima v plnej paráde. Veríme, že tieto podmienky vydržia až do nášho stretnutia.

Vítam vás v kráľovskom meste v Starej Ľubovni, presnejšie v hoteli Ľubovňa v Ľubovnianskych Kúpeľoch. Pôvodne sme s usporiadaním zrazu neuvažovali, pretože v samotnom meste a blízkom okolí je málo cenovo dostupných ubytovacích kapacít. Záujemcov o zraz v roku 2011 nebolo a keďže sme nechceli sklamať ústredie KST, začali sme rokovania s vedením hotela Ľubovňa, s malou nádejou na úspech. Boli sme prekvapení ústretovosťou pána riaditeľa, ktorý pochopil význam a vážnosť celoslovenského podujatia. Dohodli sme sa na cenách za ubytovanie na prijateľnej úrovni pre radových turistov. A tak bolo rozhodnuté. Dostatočná kapacita hotela, blízkosť okresného mesta a vynikajúce podmienky na bežkovanie a aj lyžiarske vleky v samotnom stredisku sú predpokladom, že si budú môcť prísť na svoje všetci milovníci zimných športov. Okresné mesto ponúka prehliadku historického námestia s meštianskymi domami, neďaleko na kopci sa vypína neprehliadnuteľný Ľubovniansky hrad, Skanzen ponúka ľudovú architektúru, v Historickom vojenskom tábore si môžete pozrieť ukážky starej vojenskej histórie. Pripravíme pre vás aj kultúrno-spoločenské a iné sprievodné aktivity. Po okolí Starej Ľubovne vás bude sprevádzať skúsený tím sprievodcov. Zavedú vás na hrebene Ľubovnianskej vrchoviny, na rozhranie regiónov Spiša a Šariša, zo severnej strany sa dotkneme Levočských vrchov. A samozrejme nebude chýbať návšteva miesta tak charakteristického pre náš región – Pienin. Takmer z každej trasy sa budete môcť potešiť pohľadmi na blízke štíty Vysokých Tatier. Dúfam, že prírodné scenérie zatienia malý nedostatok, že nie všetky trasy budú strojovo upravené. Prejazia ich naši sprievodcovia, samozrejme za výdatnej pomoci najvýkonnejších z vás. Ale práve aj v tom je čaro zimnej nedotknutej prírody.

Regionálna rada KST Stará Ľubovňa je možno najmenšia v počte odborov a klubov na Slovensku. Ale je tu silný a početný odbor turistiky pri Športovom klube mesta Stará Ľubovňa s bohatou turistickou aktivitou. Dvojdňový prejazd Spišskou Magurou a Pieninami, Prejazd Ľubovnianskou vrchovinou alebo na Počesť 25. SZZT, to sú len niektoré významné zimné podujatia, ktoré pripravujeme pre svojich členov, ale aj pre ostanú turistickú verejnosť. Práve členovia tohto klubu organizačne pripravovali minulé zrazy – zimné aj letné. Z našej strany sa budeme snažiť vytvoriť vám čo najlepšie podmienky aj teraz. Verím, že s prírodnými podmienkami budete spokojní, organizačne a technicky zraz pripravíme ako najlepšie vieme a keď sa nám vydarí aj počasie, spokojnosť môže byť na oboch stranách. Vaša spokojnosť bude pre nás odmenou.

Tak teda vitajte a cíťte sa medzi nami ako medzi svojimi.

P.S. Existuje predbežná dohoda s ústredím KST, že 34. Slovenský zraz cykloturistov KST v roku 2012 sa uskutoční v našom meste.

Ján Kunák
predseda organizačného štábu

STARÁ ĽUBOVŇA A OKOLIE

Najstaršia písomná zmienka o meste Stará Ľubovňa je z roku 1292. Po postavení hradu Ľubovňa sa obec zmenila na podhradie a tým sa zväčšil jej význam. Pre rozvoj mesta bol významný rok 1364, kedy kráľ Ľudovít I. povýšil Starú Ľubovňu na kráľovské mesto a dal mestu široké výsady pri vydržiavaní výročných trhov. Ďalší vývoj podstatne ovplyvnilo zálohovanie územia poľskému kráľovi v rokoch 1412 až 1772. Mesto sa stalo známym hospodárskym a kultúrnym centrom. Po skončení zálohu mesto stratilo výnimočné postavenie, opustili ho úradníci a šľachta. Stará Ľubovňa sa stala centrom len širšieho okolia.

Dominantou námestia je kostol sv. Mikuláša pochádzajúci z obdobia okolo r.1280 a Provinčný dom - bývalé sídlo správcu zálohovaných spišských miest, v roku 1639 prestavané v renesančnom slohu. V interiéri kostola sv. Mikuláša je vzácna neskorogotická kamenná krstiteľnica zo 16. storočia a neskorogotické náhrobné dosky z pieskovca a červeného mramoru. Hlavný barokový oltár sv. Mikuláša - biskupa z polovice 18. storočia je zdobený drevorezbou. V strede stĺpovej architektúry dominuje rozmerný obraz sv. Mikuláša z druhej polovice 19. storočia. Historicky cenné sú aj bočné oltáre a plastika Oplakávanie Krista.

Na vápencovom brale sa nad Starou Ľubovňou vypína kamenný hrad Ľubovňa postavený začiatkom 14. storočia. Prvá písomná zmienka o hrade ako o jednom z kráľovských sídiel je z roku 1311. Najstaršiu časť hradu tvorí hlavná veža a gotický palác. Hrad sa po roku 1412 stal sídlom poľských starostov zálohovaných spišských miest čo prospelo jeho rozvoju. V roku 1553 hrad úplne vyhorel. Počas rekonštrukcie sa postavil nový renesančný palác. V roku 1642 bol postavený barokový palác a roku 1647 kaplnka.

V rokoch 1655 až 1661 v ňom boli pred Švédmi ukryté poľské korunovačné klenoty. Po roku 1772 po skončení poľského zálohu spišských miest hrad začal chátrať.

Pod hradom Ľubovňa sa nachádza Ľubovniansky skanzen s ukážkami ľudovej architektúry [Spiša](#) a Šariša. Najcennejším exponátom je zrubový gréckokatolícky kostol sv. Michala archanjela z Matysovej z roku 1883.

Zakladateľom Novej Ľubovne bol syn uhorského palatína Omodeja Abu, **magister Ján**. Tento vydal 21. januára 1308 v Spišskej Sobote listinu, ktorou poveril akiste tunajšieho Nemca Helbranda založením obce s menom Ľubovniansky Potok /Li blow Patoka/ v údolí potoka Ľubovňa, ako sa vtedy volala dnešná Jakubianka. Nová Ľubovňa vznikla ako prvá obec na území panstva Ľubovnianskeho hradu a stále patrila k panstvu k hradu Ľubovňa. V roku 1364 sa spomína pod menom Nuelublow alebo Neu-Lublau, 1410 Wyliblio, neskôr, v 16. storočí, nachádzame už aj názov Nowa Lubowla. Veľká zmena nastala pre Novú

Ľubovňu v roku 1412, keď ju kráľ Žigmund dal spolu s hradom a 16 mestami Spiša do zálohu poľskému kráľovi. V roku 1772 sa Nová Ľubovňa dostala späť do Uhorska. Krátko na to ju kúpili Probstnerovci. Obec mala až 112 poddanských usadlostí.

V súčasnosti Nová Ľubovňa je z hľadiska počtu obyvateľov najväčšou obcou v okrese Stará Ľubovňa. K 31.12.2009 bol počet obyvateľov 2830.

Do katastra obce Nová Ľubovňa patria aj Ľubovnianske Kúpele.

Vyšné Ružbachy. Obec pod východnými svahmi [Spišskej Magury](#) známa predovšetkým svojimi kúpeľmi s liečivými teplými prameňmi. Chotár obce bol osídlený už v paleolite, čo dokazujú nálezy v travertínových lomoch. Obec bola osídlená na zákupnom práve z [Podolínce](#), prvá zmienka o nej je z roku 1329. S podolínskym panstvom sa v rokoch 1412 až 1772 dostala do poľského zálohu. Obyvatelia boli roľníci a plátneníci, obchodovali aj s dobytkom. Od 17. do 19. storočia tu bola papieraň, ktorej výroby mali veľmi dobrý chýr, ďalej veľká píla a ešte v 20. storočí dva mlyny, travertínové lomy, obecná elektráreň.

Uprostred lesoparku na západnom okraji obce vznikli pri liečivých teplých minerálnych prameňoch kúpele Vyšné Ružbachy. Ich história sa začína v 15. storočí. Prvý rozvoj spadá do konca 16. storočia, keď boli vlastníctvom Ľubomirských, starostov Ľubovnianskeho hradu a spišských miest, ktoré boli zálohované Poľsku. Vtedy si získali obľubu medzi poľskou šľachtou, neskôr aj u uhorských feudálov. Po prinavrátení spišských miest Uhorsku sa dostali kúpele do štátnej správy čo ich rozvoju neprosperovalo. Čiastočnú renesanciu prežívali v 19. storočí, keď sa stali majetkom rodiny Zamoyských a najmä za posledného z nich, ktorý ich zveľadil v období pred 2. svetovou vojnou.

Liečivé kúpeľné vody patria do skupiny hydro-uhličitanovo-síranových, vápenato-horčíkových minerálnych vôd. Deväť prameňov dáva asi 150 litrov vody za sekundu s teplotou 19 až 22 °C. V kúpeľoch sa liečia choroby nervové, duševné a choroby z povolania. Ružbachy sú aj vyhľadávaným letoviskom.

Zvláštnosťou je najväčšie travertínové jazierko Kráter na Slovensku s priemerom 20 metrov a hĺbkou 3 metre.

V obci sa nachádza rímskokatolícky barokový kostol z 2. polovice 17. storočia so súdobým barokovým interiérom a Biely dom, stavebná dominanta kúpeľného parku vybudovaná na travertínových skaliskách.

Národná kultúrna pamiatka Červený kláštor pri obci [Červený Kláštor](#) bol obývaný mníchmi rádu kartuziánskeho a kamaldulského v dvoch etapách.

Najprv bol Červený kláštor kartuziánskym kláštorom v rokoch 1320 až 1563 (zakladateľ rehole v roku 1084 sv. Bruno).

Prvý kartuziánsky kláštor na [Spiši](#) bol vystavaný roku 1305 na [Kláštorsku](#) pri [Letanovciach](#) v [Slovenskom raji](#). Neskôr, keď získali darom obec [Lechnicu](#) v [Pieninách](#) na založenie druhého kláštora, začali roku 1320 pri tejto obci stavať Červený kláštor (najprv sa označoval ako Lechnický kláštor, až od 17.

storočia sa spomína pod názvom Červený kláštor, ktorý dostal podľa červenej krytiny).

Obidva kláštory boli vybudované na odľahlých miestach lebo kartuziáni patrili k najprísnejším reholiam s asketickým spôsobom života. Venovali sa hlavne odpisovaniu kníh a získavali postupne od uhorských a poľských panovníkov rôzne výsady (právo rybolovu na [Dunajci](#), právo mlyna, varenia piva a súdnej právomoci).

V prvej polovici 16. storočia začali kartuziánske kláštory na [Spiši](#) upadať. V roku 1543 vyplienil kláštor na [Kláštorsku](#) v [Slovenskom raji](#) lúpežný rytier Matej Bašo. Mnisi sa z [Kláštorska](#) presťahovali do Lechnického (Červeného) kláštora, v roku 1545 bol Lechnický kláštor napadnutý strážami [Dunajec \(Niedzica\)](#), mnisi sa postupne dostávali do veľkej núdze a postupne kláštor opúšťali. Rozhodnutím kráľa Ferdinanda I. bol roku 1563 kartuziánsky kláštor pri obci [Lechnica](#) zrušený.

V rokoch 1711 až 1782 bol Červený kláštor kamaldulským kláštorom (zakladateľ rehole v roku 1012 sv. Romuald).

Kamalduli získali Červený kláštor darom od nitrianskeho biskupa Ladislava Maťašovského. Po svojom príchode začali s jeho barokovou prestavbou (nové mníšske domčeky, baroková veža na kostole, oprava kostola). Kamalduli podobne ako kartuziáni žili pustovníckym spôsobom života (venovali sa hospodáreniu, včelárstvu, liečeniu chorých a zbieraníu liečivých rastlín). Od roku 1754 tu bola založená lekáreň, ktorá sa preslávila aj za hranicami [Spiša](#) hlavne za jej správcovstva bráťrom Cypriánom v rokoch 1756 až 1775.

V roku 1782 bol kamaldulský kláštor ako neužitočný v rámci spoločenských reforiem rozhodnutím cisára Jozefa II zrušený.

Litmanová je obec v doline potoka Veľký Lipník, pri jeho sútoku s potokom Rozdiel a je známa ako pútnické miesto na horu Zvir. Vznikla osídlením prisťahovalcami na valašskom práve ako poddanská obec [ľubovnianskeho](#) panstva. Do roku 1772 bola v poľskom zálohu.

Obyvatelia sa venovali chovu dobytky, ale zarábali si aj drotárstvom a podomovým zasklievaním okien. Chlapi sa venovali aj pašovaniu cez poľské hranice. V Poľsku predávali výhodne domáce produkty, ako syr, maslo, vajcia, ale pašovali aj tabak a domov donášali petrolej, lacnú múku a soľ.

V obci sa zachovalo niekoľko drotárskych jednopriestorových dreveníc s jedným oknom. Domy sú podmurované, so sedlovou šindľou a stodoly sú postavené do ulice. Dvory sú uzavreté drevenou bránou.

Lesnica malebná zamagurská obec, ktorá leží na severozápade okresu Stará Ľubovňa pri hranici s Poľskou republikou v nadmorskej výške 485 metrov. Je jednou z najstarších obcí na Zamagurí. V roku 1630 tu bol postavený drevený kostol sv. Doroty. Počas stáročí tu žili gorali, ktorí sa zaoberali roľníctvom a pastierstvom. Obec leží v blízkosti atraktívneho Prielomu Lesnického potoka a Prielomu Dunajca. Plná romantiky je pešia prechádzka popri Dunajci až do poľskej Szczawnice. V katastri obce je prístavisko, kde sa končí splav Dunajca na slovenskej strane

POĎAKOVANIE

Na úspešnom priebehu zrazu sa podieľajú aj nasledujúce obce a firmy

Obec Litmanová

Obec Lesnica

Mesto Podolíneč

Obec Chmeľnica

Obec Jakubany

Obec Hromoš

Obec Nová Ľubovňa

Obec Hajtovka

Obec Hraničné

Obec Jarabina

SKICOMP FAKĽOVKA Litmanová

Chata Pieniny Lesnica

Limošpes s.r.o. Stará Ľubovňa

Hotel ** SOREA Ľubovňa

